

Bukowy Las Górki PLH320062

Dokumentacja do planu zadań ochronnych
Etap 2

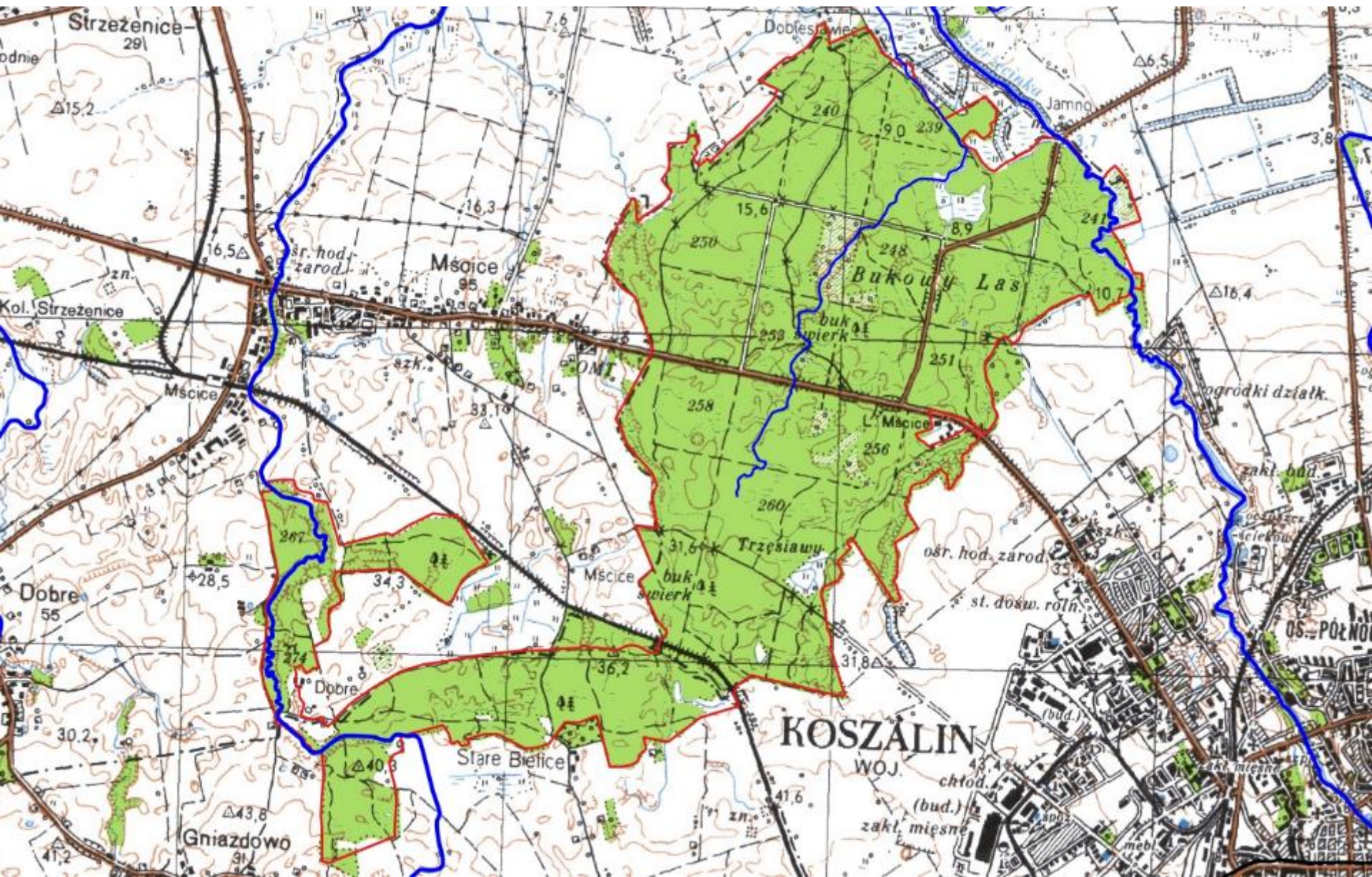

Fundusze Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

Unia Europejska
Fundusz Spójności

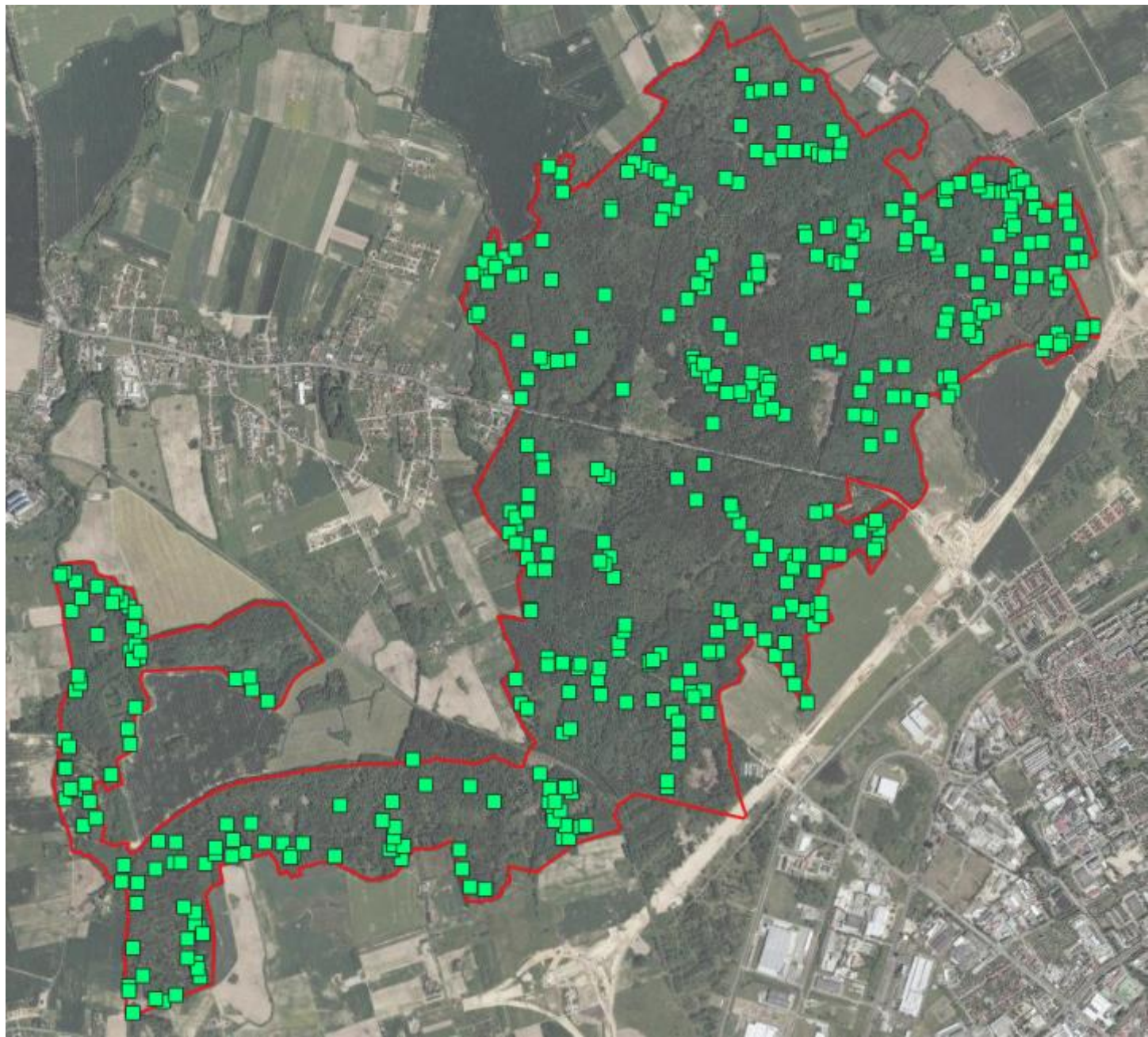

Obszar Natura 2000

Prace terenowe w 2020 r.

Kartowanie siedlisk
przyrodniczych +
zdjęcia
fitosocjologiczne

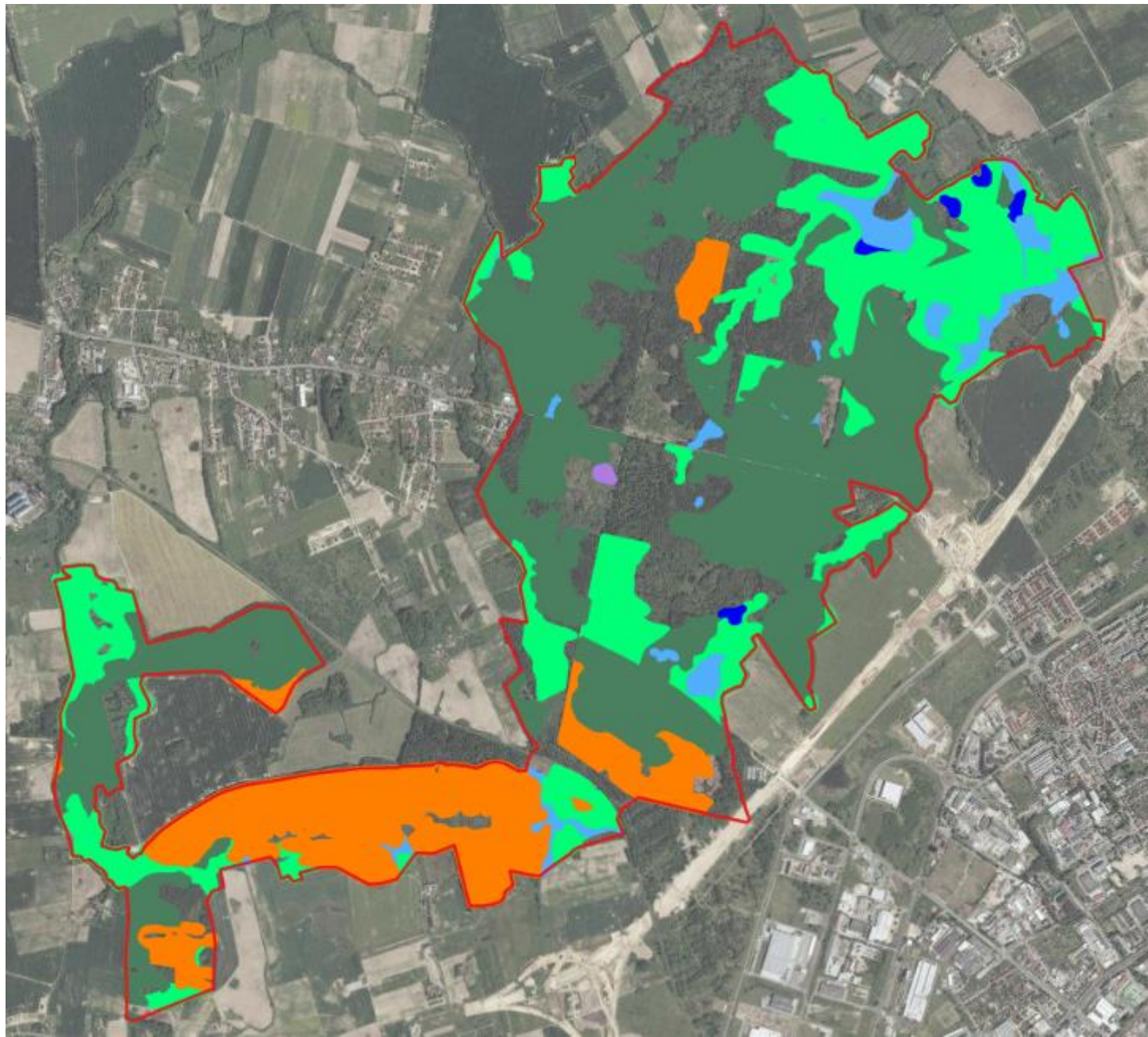
431 zdjęć

Prace terenowe w 2020 r.

Kartowanie siedlisk
przyrodniczych +
zdjęcia
fitosocjologiczne

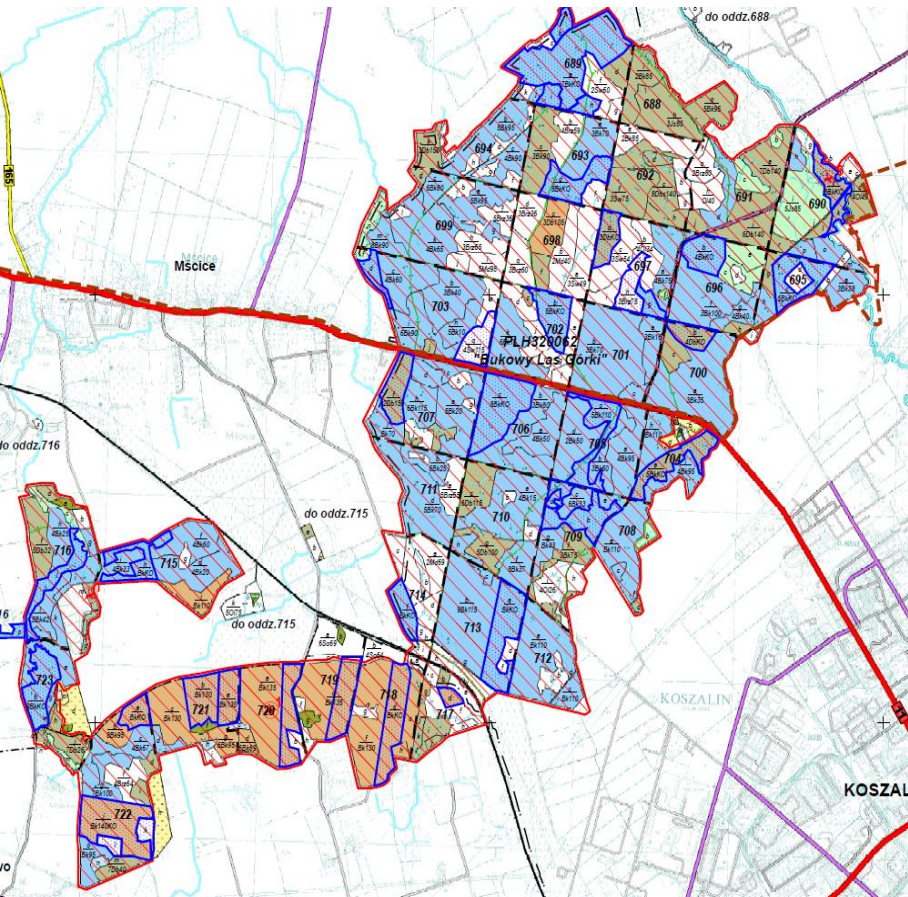
Wynikowa mapa
siedlisk
przyrodniczych

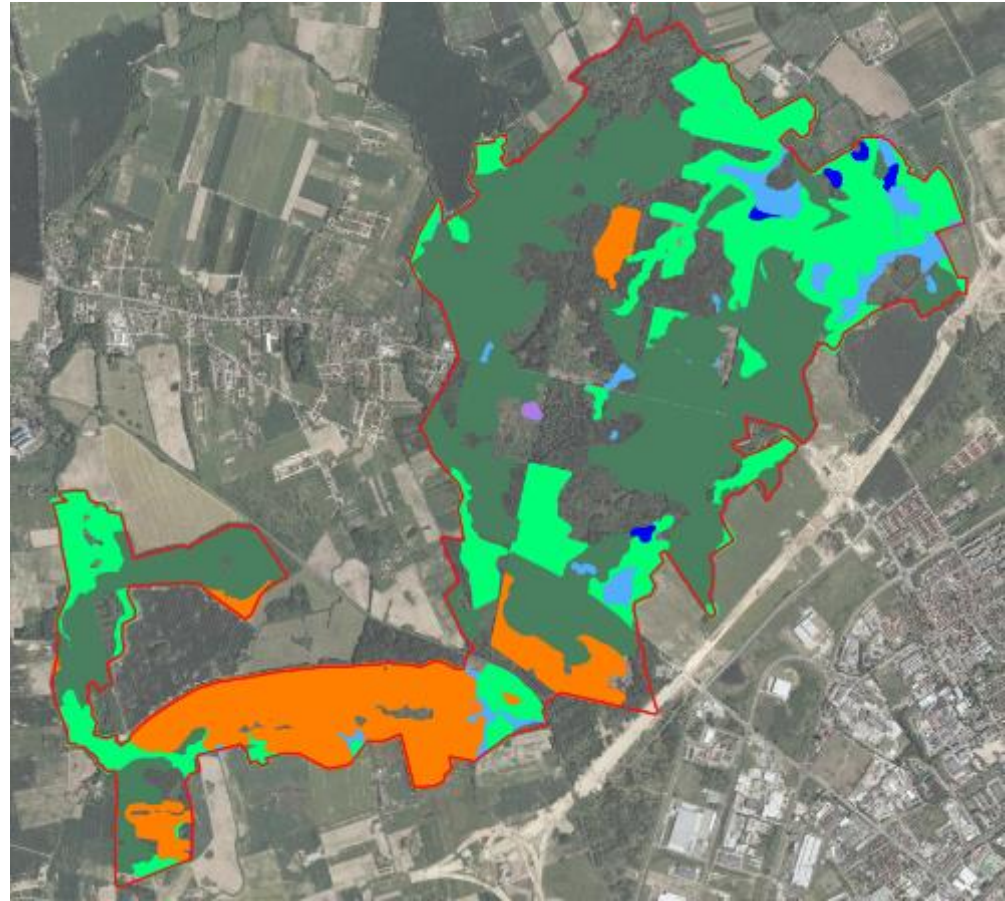
Wyniki w porównaniu do dotychczasowej wiedzy

- podobne, ale nie w 100% identyczne,
- uszczegółowiono zwłaszcza rozmieszczenie grądów i łęgów,
- część różnic uzasadniona płynnymi przejściami między siedliskami oraz odcięciem „niesiedlisk” – uzasadnione elementy subiektywizmu

BULiGL 2015

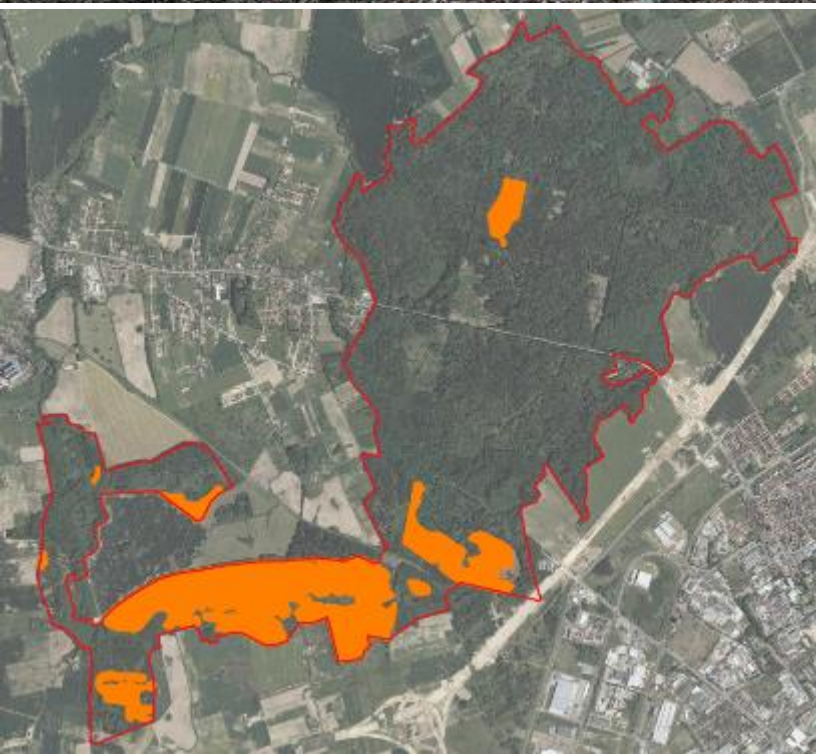
PZO 2020

Kwaśne buczyny – siedlisko przyrodnicze 9110

Kwaśne buczyny – siedlisko przyrodnicze 9110

- Tak, występują w obszarze! Należy dodać je do SDF (118,3 ha)
- Las bukowy bez własnych gat. charakterystycznych, ale bez gat. eutroficznych; często z mszystym runem
- Głównie w pd. części obszaru, pojedyncza wyspa w cz. pn.
- Problem: większość płątów poddana cięciom rębnym, niewiele płątów „wzorcowych” = referencyjnych, rozwijających się naturalnie
- Wyjątek: płąt w oddz. 698c (wyspa pn.) we względnie dobrym stanie. Wyjątki też: małe płąty związane ze zboczami dolin w części pd.
- Inne zagrożenia: patrz problemy wspólne

Żyzne buczyny – siedlisko przyrodnicze 9130

Żyzne buczyny – siedlisko przyrodnicze 9130

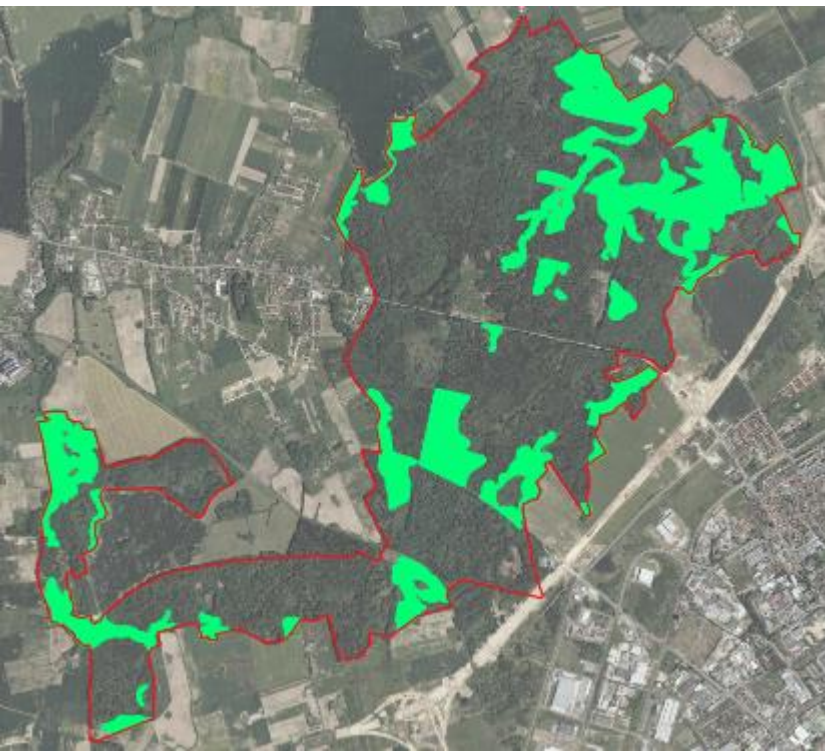

- Dominujący typ siedliska przyr. w obszarze (431,5 ha)
- Las bukowy z gat. eutroficznymi (choć niekiedy b. rozproszonymi w postaci „nudum”), tu bez perłówki *Melica uniflora*, ale niekiedy z kostrzewą *Festuca sylvatica*
- Postać uboga *deschampsietosum* nawiązuje do kwaśnych buczyn, postać wilgotna do grądów – płynne przejścia. Płynne także odcięcie od „niesiedlisk”
- Występują w całym obszarze
- Problem: wiele płatów poddanych cięciom rębnym, niektóre zupełnie wycięte i odnowione, inne zniekształcone obecnością świerka, modrzewia. Niewiele płatów „wzorcowych” = referencyjnych, rozwijających się naturalnie
- Problem: fragmentacja biochor
- Inne zagrożenia: patrz problemy wspólne

Grądy subatlantyckie – siedlisko przyrodnicze 9160

Grądy subatlantyckie – siedlisko przyrodnicze 9160

- W całym obszarze, licznie (218,6 ha)
- Wielopostaciowe:
 - ✓ „Grądy bukowe” w strefie ekotonowej między żyzną buczyną i łęgiem, albo przy drobnych ciekach lub na zboczach ich dolinek;
 - ✓ Grąd typowy: Las ze starszym drzewostanem dębowo-grabowym, często np. w pobliżu skraju lasu;
 - ✓ Regeneracyjne postaci grądowe: Większe płyty lasu z drzewostanem dębowym lub brzozowym, pod którym rozwija się podrost graba i buka,
 - ✓ Grądy niskie, związane z siedliskami wilgotnymi. Niekiedy połęgowe, także powstałe z łęgów jesionowych (91F0).
- Płynne przejścia do 9130, 91F0. Płynne także odcięcie od „niesiedlisk”
- Silnie zaznaczona neofityzacja – niecierpek drobnokwiatowy, niecierpek gruczołowaty!
- Inne zagrożenia: patrz problemy wspólne

Bory i lasy bagienne – siedlisko przyrodnicze 91D0

Bory i lasy bagienne – siedlisko przyrodnicze 91D0

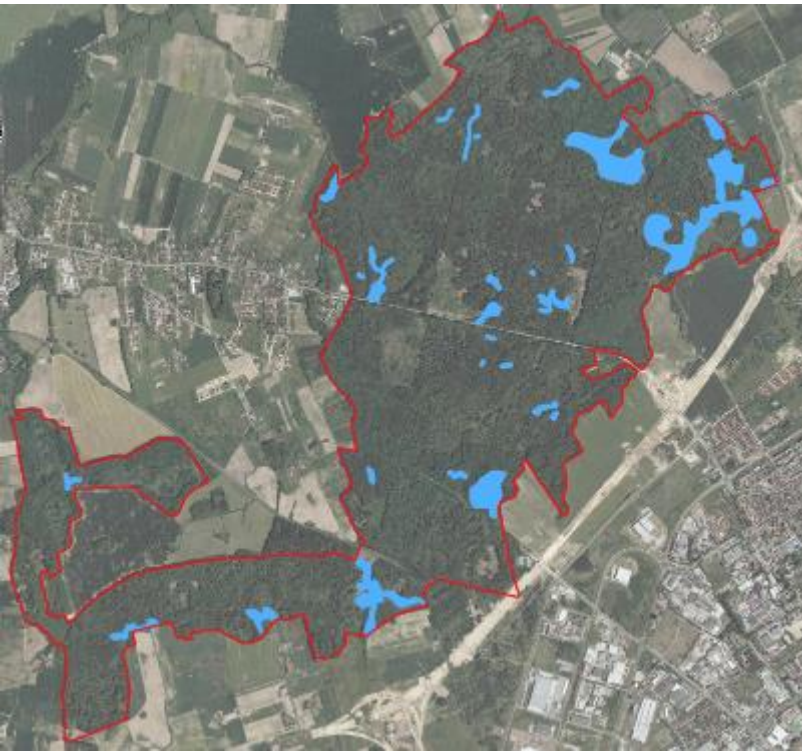

- Potwierdzony jeden płat brzeziny bagiennej w oddz. 707g (0,65 ha).
- Brzezina torfowcowa z trzęślicą i sitem
- Minimalna powierzchnia, ale znacząca reprezentatywność
- Problem: przesuszenie? Przynajmniej w chwili obserwacji (sierpień i wrzesień 2020). Wymaga dłuższej obserwacji warunków wodnych. Nie widać antropogenicznych przyczyn przesuszenia, możliwe że to skutek suchych lat
- Płat bezpieczny jako uznana „ostoja różnorodności biologicznej”

Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe – siedlisko 91E0

Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe – siedlisko 91E0

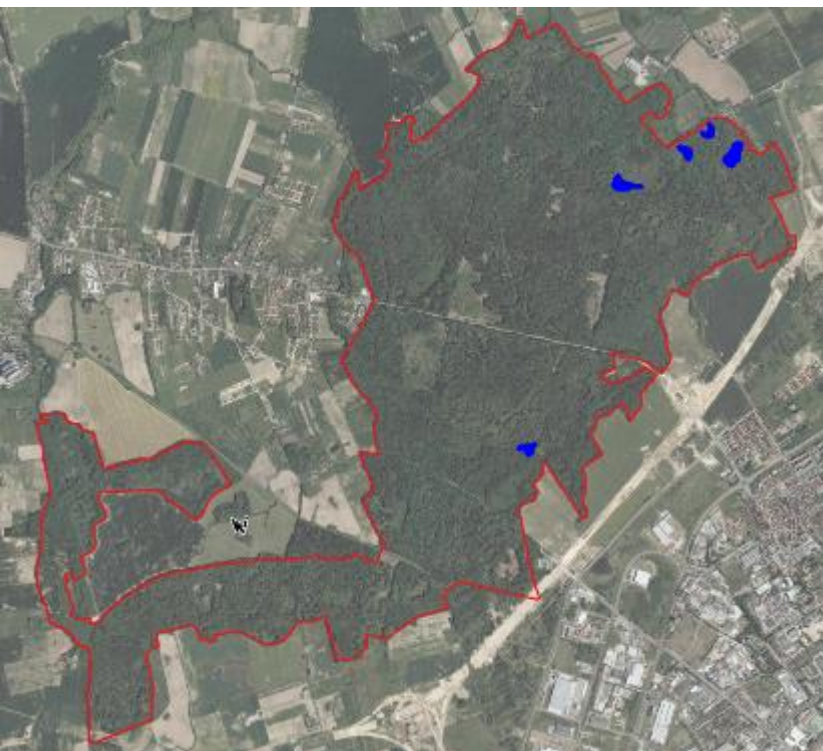

- W całym obszarze, dość licznie choć rozproszone (40,9 ha).
- Przy ciekach (ale nie wszystkich!)
- Także w bezodpływowych zagłębieniach wśród buczyn, grądów i in.
- Las olszowy z turzycą odległokłosą, czartawą, dąbrówką rozłogową
- Niekiedy płynne przejścia do olsów
- W dość dobrym stanie
- Problem: neofityzacją (zwłaszcza niecierpek gruczołowaty od Dzierżęcinki!)
- Większość nieużytkowana, niektóre płaty zostały jednak wycięte w ramach większych wydzielen
- Inne zagrożenia: patrz problemy wspólne

Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe – siedlisko 91F0

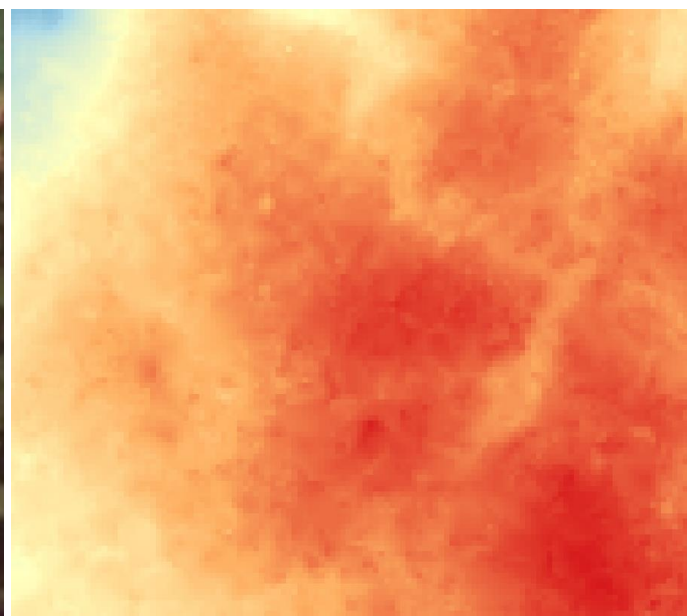
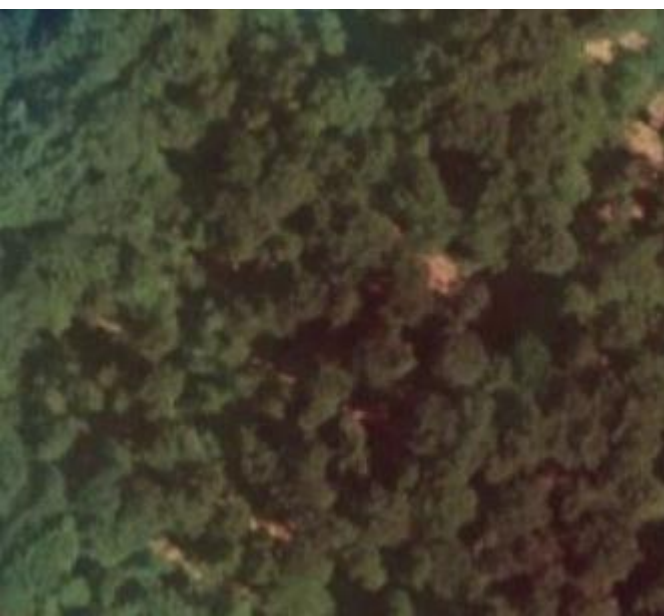

Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe – siedlisko 91F0

- Siedlisko niemal zupełnie zanikłe. Uznano tylko kilka płatów (3,1 ha), a i one dalekie są od typowego obrazu łęgu wiązowo-jesionowego.
- Przyczyny zmian:
 - ✓ zamieranie jesionu
 - ✓ wskutek eliminacji jesionu, lokalnie przekształcenie w łęg olszowy
 - ✓ przesuszenie (?) i grądowienie
- Las z drzewostanem dębowym, olszowym... Zwykle jednak znaczny udział jesionu w podroście i nalocie, także pjd. drzewa przetrwałe w drzewostanie. Bogaty podrost i podszyt, runo: mix gat. lasowych i hydrofilnych, nie upoważniające do uznania za grąd
- Kierunki przyszłej ewolucji trudne do przewidzenia, jednak pozostawienie naturalnym procesom wydaje się najbardziej sensowne

Wszystkie siedliska

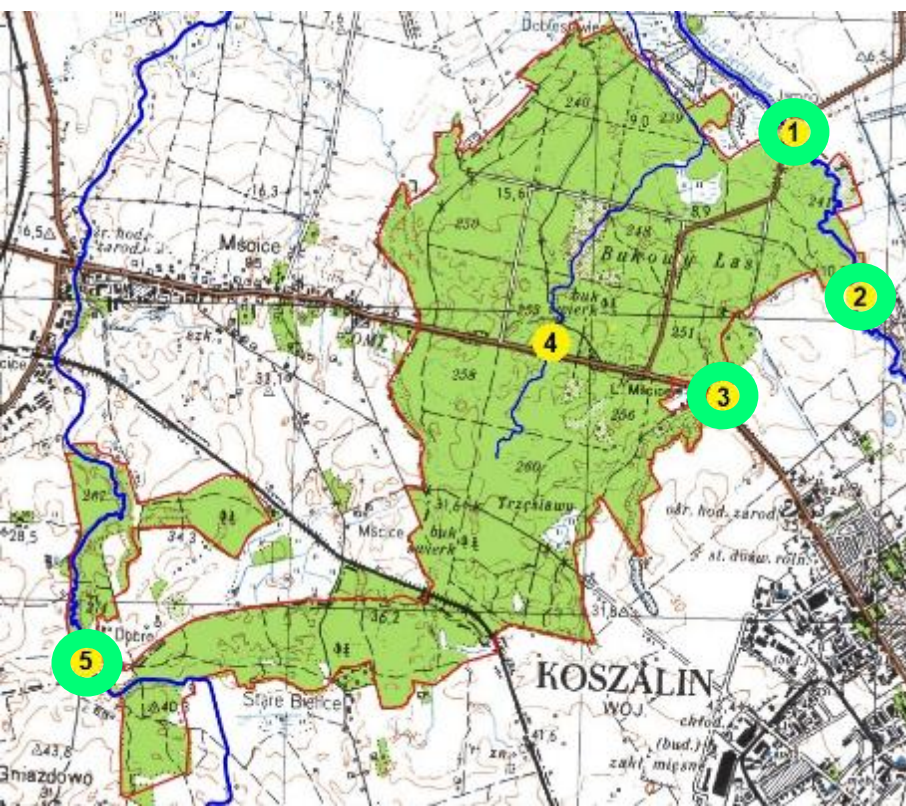
Specyficzną cechą obszaru jest często występująca wewnętrzna mozaikowość płatów – występowanie drobnych zagłębień terenu; drobnych oczek lub pasm roślinności hydrofilnej pod drzewostanem np. buczyny lub grądu

Wydra (*Lutra lutra*)

Fot. Wikimedia Commons, Harald Olsen

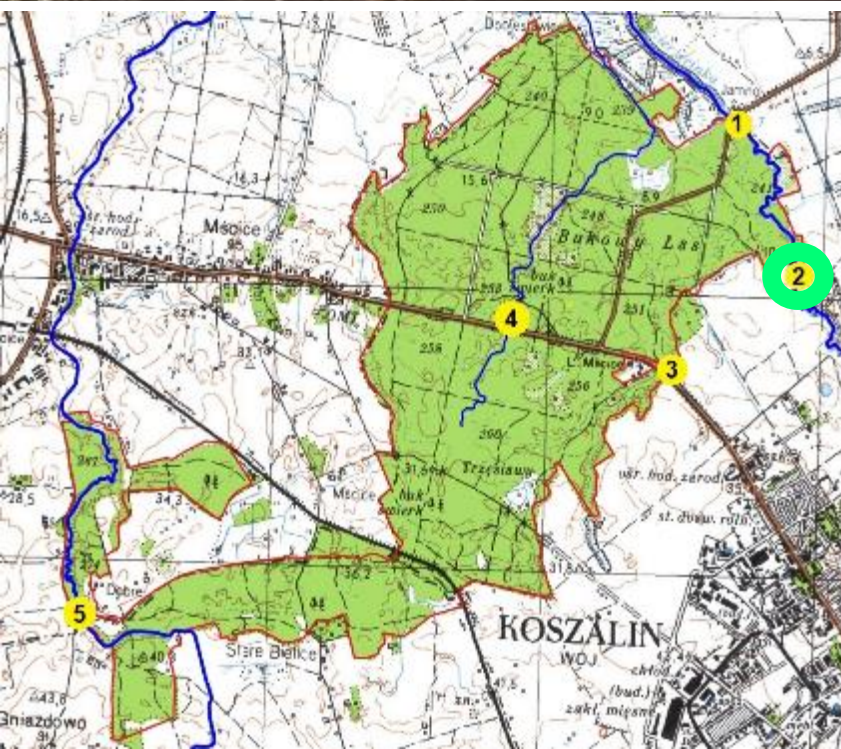
- Potwierdzona w 4 na 5 badanych punktów
- Wykorzystuje cały obszar, tj. nie tylko Dzierżęcinkę i Strzeżenicę, ale także mniejsze strumienie – zasługuje na uznanie za przedmiot ochrony
- Zagrożenia tylko potencjalne = kolizje na drodze; pogorszenia bazy żerowej (rybostanu) wskutek przekształceń cieków

Bóbr (*Castor fiber*)

- Nad Dzierżęcinką, ślady żeru
- Prawdopodobnie pojawił się względnie niedawno (brak starych śladów). Nie znaleziono nor ani żeremi, tylko miejsca żerowania
- Obecność w obszarze na razie „efemeryczna” – do dodania do SDF, ale z oceną „D” = nie traktowany jako przedmiot ochrony

Problemy

Zamieranie jesionów

- Choroba grzybowa, masowe zamieranie w całej Polsce
- Nie ma skutecznych możliwości przeciwdziałania (usuwanie zamierających nie spowalnia zamierania pozostałych)
- W obszarze: jesion jednak wciąż obecny: pojedyncze w drzewostanie (odporne?), licznie w podroście i nalocie
- Mimo to, duże zmiany w siedliskach przyrodniczych. Niemal zupełny zanik łągów jesionowych 91F0, dotknięte także niektóre płaty 9160, 91E0
- Wysokie zasoby martwego drewna i interesująca regeneracyjna dynamika roślinności po wypadnięciu jesionu

Stosunki wodne

- Zbyt krótka obserwacja, ale można mieć obawy, że zagrożeniem może być przesuszenie, wskutek zmian klimatycznych (wysychanie cieków, grądowienie łągów)
- Istotne dla integralności obszaru: naturalny charakter cieków

Brzezina bagienna latem 2020 r. silnie przesuszona

Lokalne ciek latem 2020 r. na granicy wyschnięcia lub wyschnięte

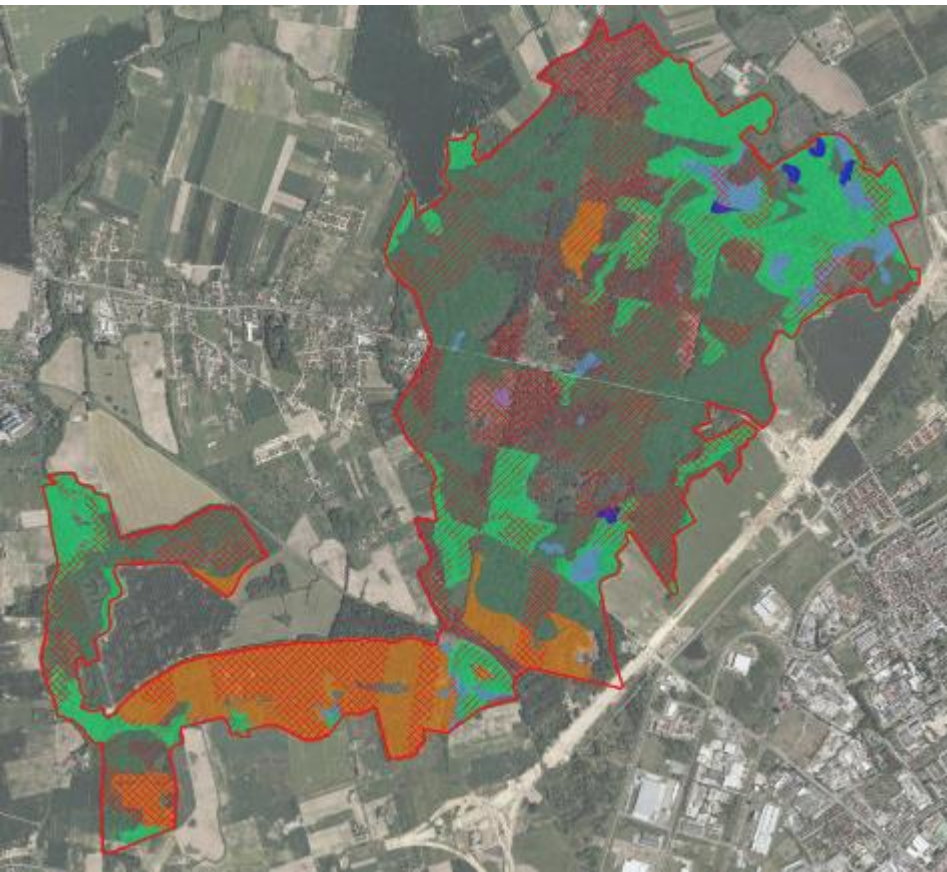

↓ Próba ochrony lasu nadrzecznego nad Dzierżęcinką przed zalaniem lub erozją – po co?

Gospodarka leśna

- Ze względu na strukturę wieku, duża skala przestrzenna niedawnych/obecnych cięć w obszarze
- Dla niektórych typów siedlisk problematyczne jest obecnie znalezienie „powierzchni referencyjnych” nie przekształconych przez użytkowanie

Stan martwego drewna, mikrosiedlisk nadrzewnych

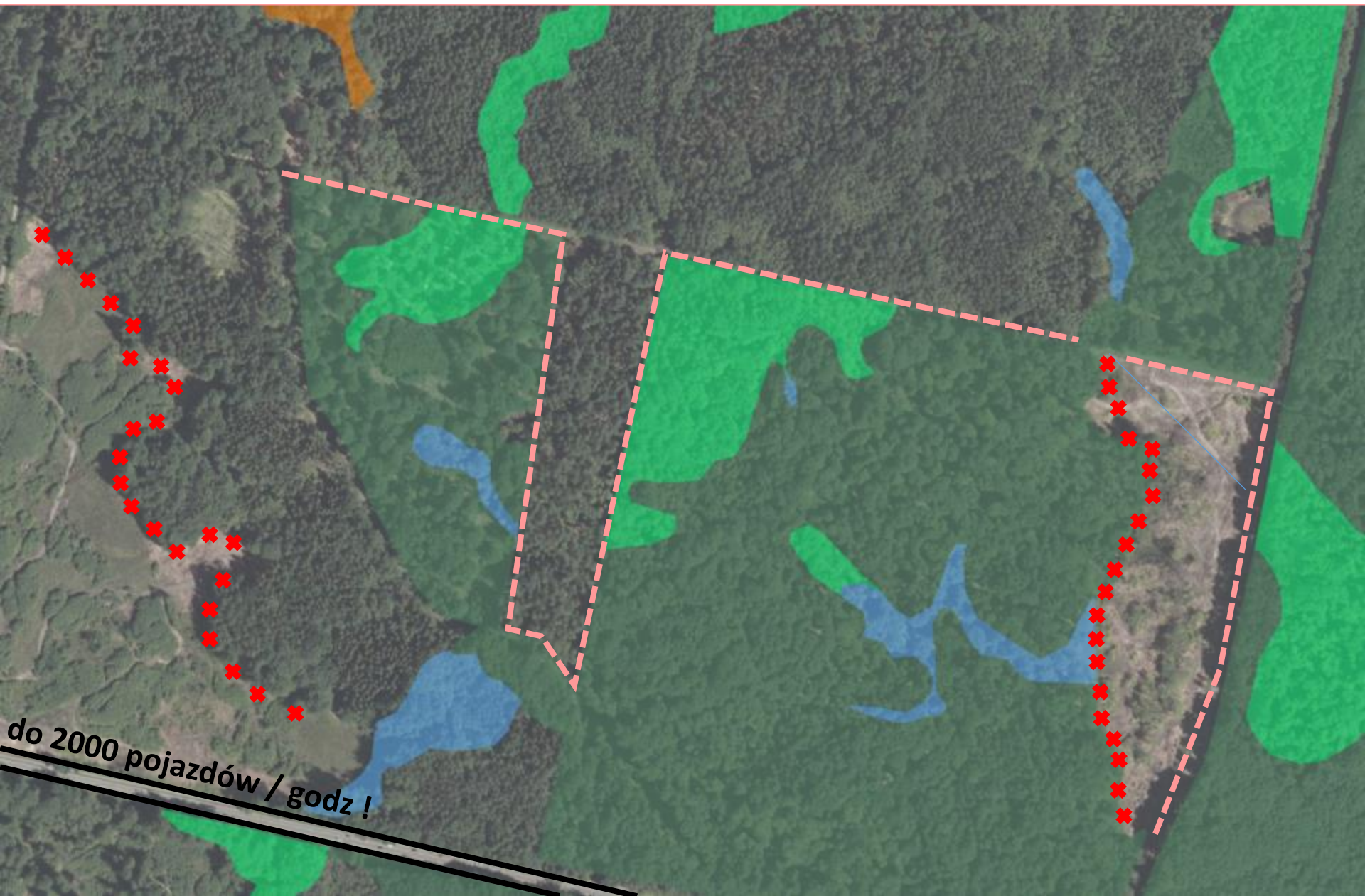
- Martwe drewno: zmiennie, od 2 do 45 m³/ha
- Grubowymiarowe: zmiennie, od 0 do 20 kłód/ha
- Mikrosiedliska: zmiennie, od 0 do 20 drzew/ha

Stan lepszy niż przeciętna dla lasów polskich (głównie tam gdzie zamarły jesiony), ale wciąż są potrzeby i możliwości poprawy

Fragmentacja biochor siedlisk przyrodniczych

Skutek dawniejszej i współczesnej gospodarki leśnej; szosa Koszalin-Mścice

Neofityzacja

Niecierpek drobнокwiatowy
Impatiens parviflora

Niecierpek gruczołowy
Impatiens glandulifera

Nawłóć kanadyjska
Solidago canadensis

Rdestowiec ostrokończysty
Reynoutria cuspidata

Możliwości skutecznego
przeciwdziałania,
zwłaszcza ekspansji
niecierpków, są
wątpliwe

Zaśmiecenie

- Poziom zaśmiecenia w obszarze ponadprzeciętny
- Skupienia w okolicy dróg i Dzierżęcinki, zbocze w oddz. 704a
- Opakowania po napojach – wszędzie (masowa i silna presja zbieraczy grzybów?)

Dziękuję za zainteresowanie

